

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Nadere regulering van wegwerpplastic voor een schoner milieu

Koster, H.

Citation

Koster, H. (2022). Nadere regulering van wegwerpplastic voor een schoner milieu. *Bedrijfsjuridische Berichten*, 2022(14), 231. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3514191>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3514191>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Nadere regulering van wegwerpplastic voor een schoner milieu

Bb 2022/58

In deze bijdrage gaat de auteur in op de aangekondigde regels die moeten leiden tot minder wegwerpplastic voor een schoner milieu.

De EU-richtlijn 2019/904 over de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu schrijft voor dat lidstaten maatregelen dienen te nemen die de milieu-impact van het eenmalig gebruik van bepaalde plastic producten (wegwerpplastics) beperkt en het ontstaan van zwerfafval op land en in de zee voorkomt. Ter implementatie van deze richtlijn in Nederland is op 3 juli 2021 het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik in werking getreden. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is blijkens een brief aan de Tweede Kamer (kenmerk IENW/BSK-2022/44001) van 29 maart 2022 voornemens om enkele onderdelen uit het besluit via een ministeriële regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik nader uit te werken. Deze maatregelen zien erop om het gebruik van kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik te verminderen, evenals op de inrichting van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor een aantal kunststofproducten en verslagverplichtingen die volgen uit de richtlijn en het besluit. De regeling gaat gelden vanaf 1 januari 2024 voor consumptie ter plaatse. Voor consumptie onderweg en afhaal is als ingangsdatum 1 juli 2023 beoogd.

Voor consumptie ter plaatse wordt het gebruik van herbruikbare bekers en voedselverpakkingen de norm. Wegwerpbekers en -voedselverpakkingen die kunststof bevatten, worden verboden. Uitgezonderd is als de bekers of voedselverpakking ter plaatse worden ingezameld en aangeboden voor hoogwaardige recycling. Met 'hoogwaardig' wordt bedoeld dat het materiaal weer terug kan komen als voedselcontactmateriaal.

Voor consumptie van eten en drinken voor onderweg, afhaal en bezorgen is in de regeling bepaald dat kunststof drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik niet gratis mogen worden verstrekt. Er zal een niet-bindend richtbedrag in de nota van toelichting bij de regeling worden opgenomen om houvast te bieden voor de ondernemers en organisaties die dit wenselijk achten. Het ministerie volgt hiermee dezelfde aanpak als bij het verbod op gratis plastic tassen. Daarvoor was ook alleen bepaald dat ze niet meer gratis mochten worden verstrekt. Zonder vastgesteld bedrag heeft dit geleid tot een groot effect: het aantal plastic draagtassen wat in het zwerfafval belandt, is sinds het verbod op gratis verstrekken met zeventig procent afgenomen. Tevens moet er voor maaltijden en dranken die

ter plekke worden bereid (niet voorverpakt) een herbruikbaar alternatief beschikbaar zijn voor de consument.

Ook zal met de nieuwe regels de rekening voor het opruimen van het zwerfafval op straat, in sloten, rivieren en natuurgebieden van plastic producten betaald gaan worden door de producenten die deze producten op de markt brengen. Dit geldt specifiek voor drinkbekers, voedselverpakkingen, zakjes, wikkels, plastic tasjes, sigarettenfilters, ballonnen en vochtige doekjes.

Daarnaast wordt in de brief ook genoemd dat uit de consultatie is gebleken dat gebiedsbeheerders en producenten een groot belang zien in een governancestructuur om zaken als effectiviteit van het opruimen, doelstellingen, preventie en dergelijke te bespreken. Volgens het ministerie vloeit een overlegstructuur niet direct voort uit de regeling, maar dat neemt niet weg dat het ministerie wel meerwaarde ziet in het bijeenbrengen van partijen om over de zwerfafvalaanpak te spreken, waaronder het op elkaar afstemmen van de preventiemaatregelen, inclusief bewustmaking, en beheer van openbare ruimten.

Ten slotte, afsluitend, noem ik nog dat Verenigde Naties op 2 maart 2022 een resolutie heeft aangenomen getiteld 'End plastic pollution: towards an international legally binding instrument'. De intentie is dat er een internationaal bindend verdrag wordt opgesteld over maatregelen die de hele levenscyclus van plastics minder belastend moeten maken voor het milieu, van ontwerp tot recyclage. Een internationale commissie heeft de opdracht gekregen om een wettelijk bindend verdrag voor te bereiden dat in 2024 ter ratificering kan worden voorgelegd. Gestreefd wordt naar duurzame verpakkingen en de idee is onder meer dat ondernemingen hun data over dit gebruik en verbeteringen ervan meten, rapporteren en bekend maken.

Duidelijk is dat dit impact zal hebben op het bedrijfsleven. Veel bedrijven zullen te maken krijgen met de effecten van deze regelingen. Bestuurders zullen zichzelf daarom moeten afvragen wat er gedaan moet worden en op welke wijze dat kan worden vormgegeven. Dit zal ons nog wel even bezig houden, zo verwacht ik.

¹ Verbonden aan de Universiteit Leiden.